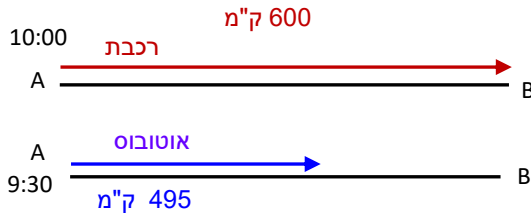

מבחן מתכונת מס' 1

פתרון שאלה מס' 1

א. נסמן את מהירות הנסיעה של הרכבת ב- x ואת

זמן הנסיעה שלה מעיר A לעיר B נסמן ב- t .

ארגון הנתונים בטבלה:

דרך	זמן	מהירות	
ק"מ	שעות	קמ"ש	
600	t	x	רכבת
495	$t + 0.5$	$x - 30$	אוטובוס

מתקבלת מערכת המשוואות: I. $xt = 600$ ו- $(x - 30)(t + 0.5) = 495$. מקבלים:

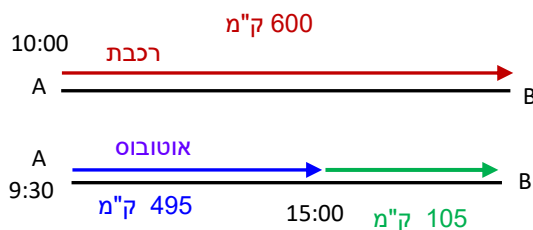
$$xt + 0.5x - 30t - 15 = 495 \Rightarrow 600 + 0.5x - 30t - 15 = 495 \Rightarrow 0.5x = 30t - 90 \Rightarrow$$

$$x = 60t - 180 \Rightarrow t(60t - 180) = 600 \Rightarrow 60t(t - 3) = 600 \Rightarrow t(t - 3) = 10 \Rightarrow$$

$$t^2 - 3t - 10 = 0 \Rightarrow t = 5, t = -2, t > 0 \Rightarrow t = 5 \Rightarrow x = 60 \cdot 5 - 180 = 120 \Rightarrow$$

מהירות הנסיעה של הרכבת הייתה 120 קמ"ש ומהירות הנסיעה של

האוטובוס הייתה 90 קמ"ש

ב. הרכבת הגיעה לעיר B כעבור 5 שעות נסיעה,

כלומר, בשעה 15:00. בשעה זו, האוטובוס

היה במרחק 105 ק"מ $600 - 495 = 105$ מעיר B.

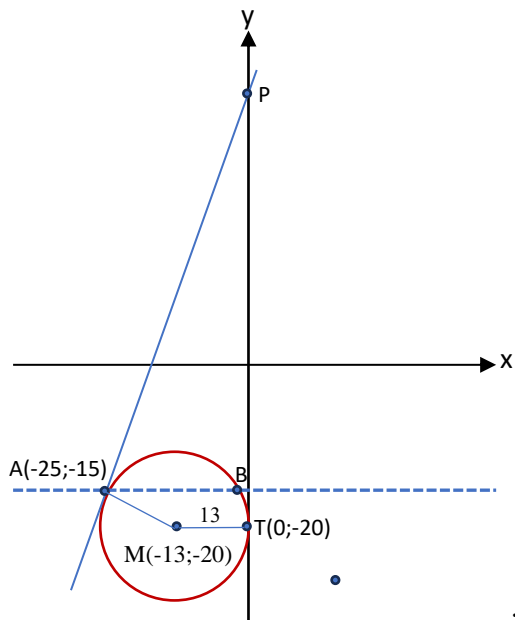
מהירותו הקודמת של האוטובוס הייתה 90 קמ"ש

לכן, מהירותו בקטע השני של הנסיעה הייתה

75 קמ"ש. אם כן זמן הנסיעה של האוטובוס בקטע זה הוא 1.4 שעות $= \frac{105}{75}$, כלומר,

שעה ו-24 דקות. מקבלים: האוטובוס הגיע לעיר B בשעה 16:24

פתרון שאלה מס' 2

א. (1) המעגל משיק לציר ה- y בנקודה $T(0; -20)$ לכן הרדיוס MT מאונך לציר ה- y ואורכו 13.

מקבלים: $M(-13; -20)$

(2) משוואת המעגל M :

$$(x + 13)^2 + (y + 20)^2 = 169$$

ב. (1) נקודות החיתוך של המעגל עם הישר $y = -15$:

$$(x + 13)^2 + (-15 + 20)^2 = 169 \Rightarrow$$

$$x^2 + 26x + 169 + 25 = 169 \Rightarrow x^2 + 26x + 25 = 0 \Rightarrow$$

$$x = -1, x = -25 \Rightarrow A(-25; -15), B(-1; -15)$$

(2) המשיק למעגל בנקודה A מאונך לרדיוס AM .

$$m_{AM} = \frac{-15 + 20}{-25 + 13} = -\frac{5}{12} \Rightarrow \text{שיפוע הקטע } AM$$

שיפוע המשיק הוא: $\frac{12}{5} = 2.4$. משוואת המשיק למעגל בנקודה A :

$$y + 15 = 2.4(x + 25) \Rightarrow y = 2.4x + 45$$

(3) נציב $x = 0$ במשוואת המשיק ונקבל $y = 45$. לכן: $P(0; 45)$

ג. (1) אורך הקטע PN הוא 34, לכן שיעור ה- y של הנקודה N

קטן ב-34 יחידות משיעור ה- y של הנקודה P

$$N(0; 11) \text{ . מקבלים: } (y_N = 45 - 34 = 11)$$

המעגל משיק לישר $y = -15$ לכן אורך רדיוס המעגל

הוא $11 + 15 = 26$. מתקבל המעגל:

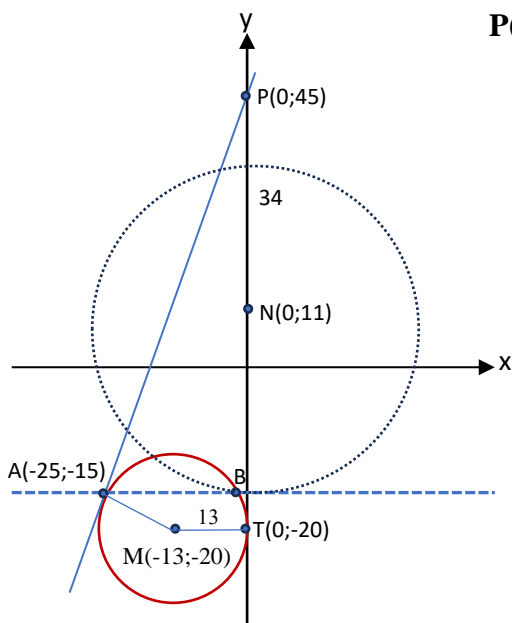
$$x^2 + (y - 11)^2 = 676$$

$$MN = \sqrt{(0 + 13)^2 + (11 + 20)^2} = \sqrt{1130} = 33.615 \quad (2)$$

(3) אם המעגלים משיקים זה לזה מבחוץ, אז המרחק בין המרכזים

$$26 + 13 = 39 \neq 33.615 \text{ . שווה לסכום הרדיוסים .}$$

לכן, המעגלים לא משיקים זה לזה ($33.615 < 39$ לכן המעגלים נחתכים)

פתרון שאלה מס' 3

א. נסמן: A - קבוצת יושבי המטוס הדוברים עברית, $\bar{A}$ - קבוצת יושבי המטוס שאינם דוברים עברית,

B - קבוצת היושבים במחלקת עסקים, $\bar{B}$ - קבוצת היושבים במחלקת תיירים

$$\Leftrightarrow P(B) = P(\bar{B}) - 0.3, \quad P(\bar{A}) = 0.4 \Leftrightarrow P(A) = 0.6$$

$$\text{נתון: } P(A) = 0.6 \Leftrightarrow P(\bar{A}) = 0.4$$

$$\text{נסמן: } P(B) = x - 0.3 \Leftrightarrow P(\bar{B}) = x$$

$$\frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{3}{7} \Leftrightarrow P(A/B) = \frac{3}{7}$$

	$\bar{A}$	A	
x - 0.3			B
x			$\bar{B}$
1	0.4	0.6	

$$x + x - 0.3 = 1 \Leftrightarrow 2x = 1.3 \Leftrightarrow x = 0.65$$

מקבלים: $x = 0.65$

	$\bar{A}$	A	
0.35			B
0.65			$\bar{B}$
1	0.4	0.6	

$$\frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{3}{7} \Rightarrow \frac{P(A \cap B)}{0.35} = \frac{3}{7} \Rightarrow P(A \cap B) = \mathbf{0.15}$$

ב. נוכל להשלים את הטבלה:

	$\bar{A}$	A	
0.35	0.2	0.15	B
0.65	0.2	0.45	$\bar{B}$
1	0.4	0.6	

צריך לחשב הסתברות מותנית: $P(B/A)$.

$$P(B/A) = \frac{P(B \cap A)}{P(A)} = \frac{0.15}{0.6} = \frac{1}{4}$$

ג. צריך לחשב: $P(B \cup A)$.

$$P(B \cup A) = P(B) + P(A) - P(B \cap A) = 0.35 + 0.6 - 0.15 = \mathbf{0.8}$$

$$\text{או בדרך אחרת: } P(B \cup A) = 1 - P(\bar{B} \cap \bar{A}) = 1 - 0.2 = \mathbf{0.8}$$

ד. (1) נסמן ב-N את מספר כל יושבי המטוס. נקבל:

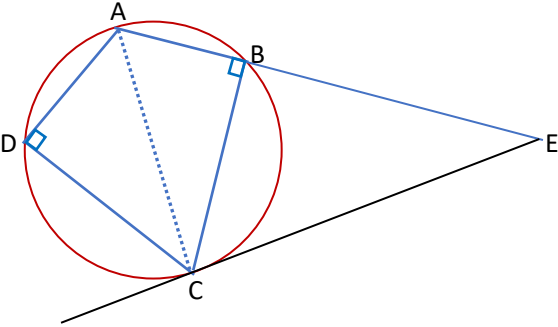
$$\frac{90}{N} = P(A \cap \bar{B}) \Rightarrow \frac{90}{N} = 0.45 \Rightarrow 0.45N = 90 \Rightarrow N = \mathbf{200}$$

(2) ההסתברות שהראשון הוא דובר עברית שישב במחלקת תיירים היא $\frac{90}{200}$, ההסתברות שגם השני

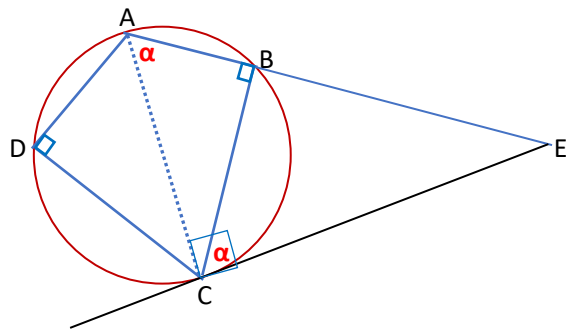
$$\frac{90}{200} \cdot \frac{89}{199} = \frac{601}{3890} \approx 0.201$$

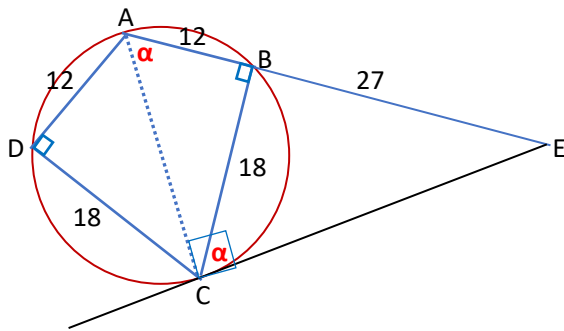
הוא דובר עברית שישב במחלקת תיירים היא

פתרון שאלה מס' 4

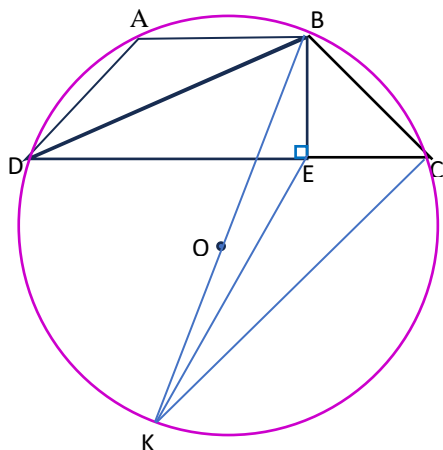

נימוק	טענה	
נתון	ABCD חסום במעגל	א.
סכום זוויות נגדיות במרובע חסום במעגל הוא 180°	$\Rightarrow \sphericalangle ABC + \sphericalangle ADC = 180^\circ$	
הזוויות שבצידי האלכסון המשני בדלתון שוות זו לזו	$\sphericalangle ABC = \sphericalangle ADC$	
חישוב	$\Rightarrow \sphericalangle ABC = \sphericalangle ADC = 90^\circ$	
מיתר עליו נשענת זווית היקפית ישרה, הוא קוטר במעגל	AC קוטר במעגל $\Rightarrow$	
נתון	CE משיק למעגל בנקודה C	ב.
הקוטר מאונך למשיק בנקודת ההשקה	$\Rightarrow AC \perp CE$	
ישרים מאונכים יוצרים זוויות ישרות	$\Rightarrow \sphericalangle ACE = 90^\circ$	
משלימה את $\sphericalangle ABC$ לזווית שטוחה	$\sphericalangle CBE = 90^\circ$	
	$\Rightarrow \sphericalangle ACE = \sphericalangle CBE = 90^\circ$	
זווית בין משיק למיתר	$\sphericalangle BCE = \sphericalangle CAB$	
משפט דמיון ז.ז.	$\Rightarrow \triangle CBE \sim \triangle ABC$	
יחס צלעות מתאימות במשולשים דומים	$\frac{CB}{AB} = \frac{BE}{BC} = \frac{CE}{AC}$	ג.

נתון	$\frac{S_{\triangle CBE}}{S_{\triangle ABC}} = 2.25$	(1)
יחס השטחים של משולשים דומים שווה לריבוע יחס הצלעות המתאימות	$\Rightarrow \left(\frac{CB}{AB}\right)^2 = 2.25$	
חישוב	$AB = 12 \Rightarrow \frac{CB}{12} = \sqrt{2.25} = 1.5$	
	$\Rightarrow BC = 18$	
יחס הדמיון	$\frac{CB}{AB} = \frac{BE}{BC}$	(2)
חישוב	$\Rightarrow (BC)^2 = AB \cdot BE$ $\Rightarrow 18^2 = 12 \cdot BE \Rightarrow BE = 27$	
חישוב היקף	$AB = AD = 12$ $BC = DC = 18$ $\Rightarrow P_{ABCD} = 2(12+18) = 60$	(3)
	$S_{ABCD} = 2 \cdot S_{\triangle ABC} = 2 \cdot \frac{12 \cdot 18}{2} = 216$	(4)
שטח מרובע שאלכסוניו מאונכים זה לזה שווה למחצית מכפלת האלכסונים	$S_{ABCD} = \frac{AC \cdot BD}{2} = 216$	(5)
משפט פיתגורס במשולש ישר-זווית ABC	$AC^2 = AB^2 + BC^2 \Rightarrow$ $\Rightarrow AC = \sqrt{12^2 + 18^2} = 6\sqrt{13}$	
	$\Rightarrow \frac{6\sqrt{13} \cdot BD}{2} = 216 \Rightarrow$	
	$\Rightarrow BD = \frac{72\sqrt{13}}{13} = 19.97$	

פתרון שאלה מס' 5

א. $AB \parallel DC \Rightarrow \angle ABD = \angle BDC$ (זוויות מתחלפות שוות)

$\Rightarrow AD = BC$ (זוויות היקפיות שוות נשענות על מיתרים שווים)

ב. (1) נסמן: $BE = x \Leftarrow DE = 2.15x$

במשולש ישר זווית BDE נקבל:

$$\tan \angle BDE = \frac{x}{2.15x} = \frac{1}{2.15} \Rightarrow \angle BDC = 24.94^\circ$$

(2) נתון: $AB = BC \Leftarrow \angle ADB = \angle BDC = 24.94^\circ$

(זוויות היקפיות הנשענות על קשתות שוות)

$\Rightarrow \angle ABD = \angle BDC$ (זוויות מתחלפות) $AB \parallel DC$

$\Leftarrow$ שוות בין ישרים מקבילים) $\angle ABD = 24.94^\circ$

$\Leftarrow \angle DAB = 130.12^\circ$ (סכום זוויות במשולש ADB)

ג. (1) נתון: $BD = 95$, במשולש ADB נקבל:

$$\frac{95}{\sin 130.12^\circ} = 2R \Rightarrow R = 62.12$$

(2) במשולש שווה-שוקיים ADB:

$$\frac{AD}{\sin 24.94^\circ} = 2R \Rightarrow \frac{AD}{\sin 24.94^\circ} = 124.24 \Rightarrow AD = 52.39 \Rightarrow AB = BC = 52.39$$

במשולש DBE:

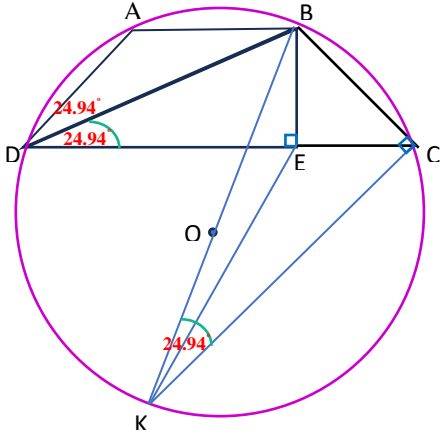
$$DE = 40.06 \cdot 2.15 = 86.13 \Leftarrow BE = 40.06 \Leftarrow \sin 24.94^\circ = \frac{BE}{95}$$

במשולש BEC:

$$EC^2 = BC^2 - BE^2 = 52.39^2 - 40.06^2 = 1139.9 \Rightarrow EC = 33.76 \Rightarrow DC = 119.89$$

היקף הטרפז ABCD: $3 \cdot 52.39 + 119.89 = 277.06$

$$S_{ABCD} = \frac{(AB + CD) \cdot BE}{2} = \frac{(52.39 + 119.89) \cdot 40.06}{2} = 3450.77 \quad (3) \text{ שטח הטרפז:}$$

ד. 1) BK קוטר במעגל, לכן $\angle BCK = 90^\circ$ (זווית היקפית הנשענת על קוטר).

$\angle BKC = \angle BDC = 24.94^\circ$ (זוויות היקפיות הנשענות על אותה קשת שוות זו לזו)

$\angle KBC = 90^\circ - 24.94^\circ = 65.06^\circ$ (חישוב זוויות במשולש BKC).

במשולש ישר-זווית BEC:

$$\angle BCD = \angle ADC = 2 \cdot 24.94^\circ = 49.88^\circ \Rightarrow \angle BEC = 40.12^\circ$$

$$\angle KBE = \angle KBC - \angle BEC = 65.06^\circ - 40.12^\circ = 24.94^\circ$$

2) במשולש BEK:

$$\angle KBE = 24.94^\circ, BK = 2R = 124.24, BE = 40.06$$

$$KE^2 = 124.24^2 + 40.06^2 - 2 \cdot 124.24 \cdot 40.06 \cdot \cos 24.94^\circ = 8014.49 \Rightarrow KE = 89.52$$

פתרון שאלה מס' 6

א. 1) על פי גרף פונקציית הנגזרת $f'(x)$, תחום החיוביות הוא: $0 < x < 2$ ותחומי השליליות הם: $x < 0$, $x > 2$

2)

x	$x < 0$	0	$0 < x < 2$	2	$x > 2$
$f'(x)$	-		+	0	-
$f(x)$	$\searrow$		$\nearrow$	Max	$\searrow$

בנקודה שבה $x = 2$ יש לפונקציה $f(x)$ נקודת מקסימום

3) גרף (2)

הסבר: הפונקציה $f(x)$ איננה מוגדרת עבור $x = 0$ לכן גרף (4) נפסל.

הפונקציה $f(x)$ יורדת בתחום $x < 0$, לכן גרפים (1) ו-(3) נפסלים.

ב. על פי גרף הפונקציה, שני הישרים שחותכים את גרף הפונקציה $f(x)$

הם האסימפטוטה לגרף הפונקציה המקבילה לציר ה-x והמשיק לגרף

הפונקציה בנקודת המקסימום שלה. על פי הנתון, הישר $y = 3$

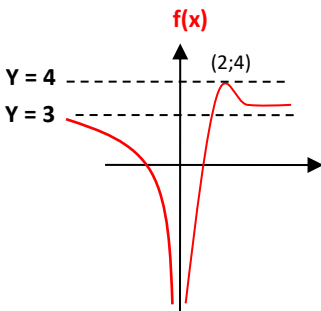
הנו אסימפטוטה לגרף הפונקציה והנקודה (2;4) היא נקודת המקסימום שלה.

נבדוק אסימפטוטה מקבילה לציר ה-x ואת ערך הפונקציה עבור $x = 2$

בכל אחת מן הפונקציות הרשומות:

$$y = 3 + \frac{x^2 + 4x - 4}{x^2} \quad (1)$$

$$y(2) = 3 + \frac{2^2 + 4 \cdot 2 - 4}{2^2} = 5, \quad x \rightarrow \pm\infty \Rightarrow y \rightarrow 3 + \frac{x^2}{x^2} \rightarrow 3 + 1 \Rightarrow y = 4$$

האסימפטוטה המקבילה לציר ה- x היא $y = 4$ ו- $f(2) = 5$ לכן הביטוי אינו מתאים לנתונים.

$$(2) \quad y = 2 + \frac{x^2 - 4}{x^2}$$

$$y(2) = 2 + \frac{2^2 - 4}{2^2} = 2, \quad x \rightarrow \pm\infty \Rightarrow y \rightarrow 2 + 1 \Rightarrow y = 3$$

לכן, גם ביטוי זה לא מתאים כי $f(2) \neq 4$.

$$(3) \quad y = 3 + \frac{4x - 4}{x^2}$$

$$y(2) = 3 + \frac{4 \cdot 2 - 4}{2^2} = 4, \quad x \rightarrow \pm\infty \Rightarrow y \rightarrow 3 + 0 \Rightarrow y = 3$$

מתאים: הישר $y = 3$ הנו אסימפטוטה לגרף הפונקציה והנקודה $(2;4)$ היא נקודת המקסימום של הפונקציה

ג. 1) מצאנו: נקודת המקסימום של הפונקציה $f(x) = 3 + \frac{4x - 4}{x^2}$

$$f'(x) = \frac{4 \cdot x^2 - 2x(4x - 4)}{x^4} = \frac{4x^2 - 8x^2 + 8x}{x^4} = \frac{-4x^2 + 8x}{x^4} = 0 \quad \text{בדיקה:}$$

$$\Rightarrow -4x^2 + 8x = 0 \Rightarrow x \neq 0, x = 2 \Rightarrow x = 2$$

(2) $x = 0$ אסימפטוטה מאונכת לציר ה- x , $y = 3$ אסימפטוטה מאונכת לציר ה- y

(3) הפונקציה לא מוגדרת עבור $x = 0$ לכן אין לה נקודת חיתוך עם ציר ה- y .

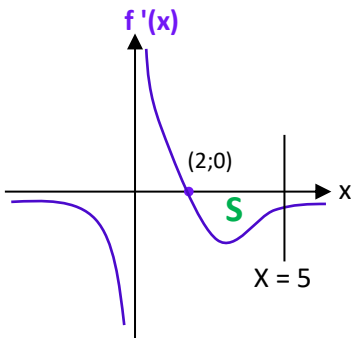
על פי הגרף, יש לפונקציה שתי נקודות חיתוך עם ציר ה- x :

$$0 = 3 + \frac{4x - 4}{x^2} \Rightarrow 3x^2 + 4x - 4 = 0 \Rightarrow x = \frac{2}{3}, x = -2$$

מתקבלות הנקודות $(\frac{2}{3}; 0)$, $(-2; 0)$

ד. חישוב השטח המסומן בציר:

$$S = \int_2^5 -f'(x) dx = [-f(x)]_2^5 = -f(5) + f(2) = -\left(3 + \frac{4 \cdot 5 - 4}{5^2}\right) + 4 = \mathbf{0.36}$$

פתרון שאלה מס' 7

א. תחום ההגדרה: $2x + 4 \geq 0 \Rightarrow 2x \geq -4 \Rightarrow x \geq -2$
 ב. נקודת החיתוך עם ציר ה- y : $f(0) = 5 \cdot \sqrt{4} = 10 \Rightarrow (0;10)$
 חיתוך עם ציר ה- x : $\sqrt{2x+4} = 0$ או $x^2 - 2x + 5 = 0$
 למשוואה $x^2 - 2x + 5 = 0$ אין פתרון. פתרון המשוואה $2x + 4 = 0 \Rightarrow x = -2$
 מתקבלת הנקודה $(-2;0)$.

ג. $f(x) = (x^2 - 2x + 5)\sqrt{2x + 4}$

$$f'(x) = (2x - 2)\sqrt{2x + 4} + (x^2 - 2x + 5) \cdot \frac{2}{2\sqrt{2x + 4}} =$$

$$= (2x - 2)\sqrt{2x + 4} + \frac{x^2 - 2x + 5}{\sqrt{2x + 4}} = \frac{(2x - 2)(2x + 4) + x^2 - 2x + 5}{\sqrt{2x + 4}} =$$

$$= \frac{4x^2 + 8x - 4x - 8 + x^2 - 2x + 5}{\sqrt{2x + 4}} \Rightarrow f'(x) = \frac{5x^2 + 2x - 3}{\sqrt{2x + 4}} = 0 \Rightarrow$$

$5x^2 + 2x - 3 = 0 \Rightarrow x = 0.6, x = -1$
 מקבלים:

x	x <	-2	< x <	-1	< x <	0.6	< x
f'(x)			+	0	-	0	+
f(x)		min	↗	Max	↘	min	↗

מתקבלות הנקודות: $f(-2) = 0, f(-1) = 8\sqrt{2} \approx 11.31, f(0.6) = 9.49$

(-2;0) מינימום בקצה תחום ההגדרה,

(-1; $8\sqrt{2}$) נקודת מקסימום, (0.6;9.49) נקודת מינימום

ה. לפונקציית הנגזרת $f'(x) = \frac{5x^2 + 2x - 3}{\sqrt{2x + 4}}$

יש בדיוק שתי נקודות אפס $(-1;0)$ ו- $(0.6;0)$
 לכן גרף III אינו מתאים. הנגזרת חיובית בתחום $-2 < x < -1$ ושלילית בתחום $-1 < x < 0.6$, לכן גם גרף I אינו מתאים.
 גרף II מתאים להיות הגרף של $f'(x)$.

1. $S = \int_{-1}^{0.6} -f'(x)dx = [-f(x)]_{-1}^{0.6} =$

$-f(0.6) + f(-1) = -9.49 + 8\sqrt{2} = 1.82$

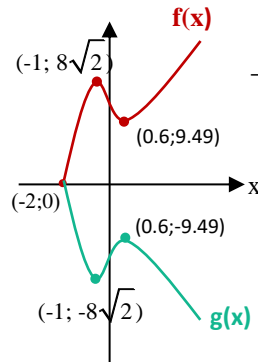
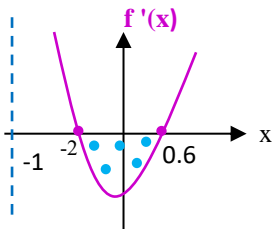
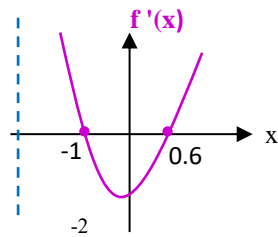
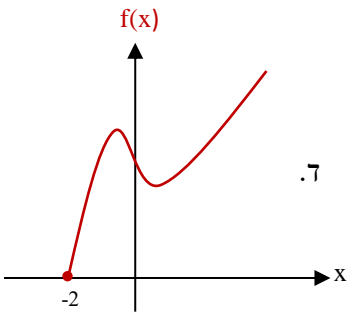
2. הפונקציה $g(x) = -f(x)$ היא שיקוף של גרף

הפונקציה $f(x)$ ביחס לציר ה- x :

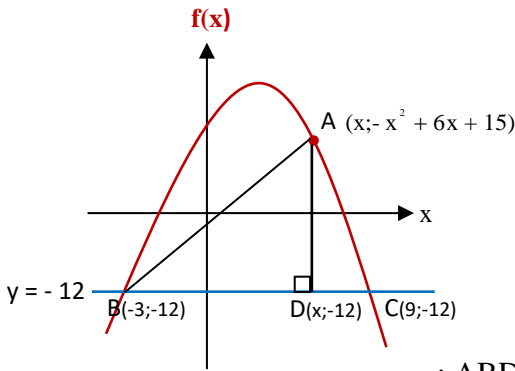
מקבלים: **(-2;0) נקודת מקסימום,**

(-1; $-8\sqrt{2}$) נקודת מינימום,

(0.6; -9.49) נקודת מקסימום

פתרון שאלה מס' 8

א. נמצא את פתרונות המשוואה: $-x^2 + 6x + 15 = -12$

$$\Rightarrow x^2 - 6x - 27 = 0 \Rightarrow x = 9, x = -3$$

מקבלים: **B(-3;-12), C(9;-12)**

ב. הנקודה A נמצאת על גרף הפונקציה לכן נוכל נסמן:

AD מאונך לישר $y = -12$ לכן $A(x; -x^2 + 6x + 15)$

מקבלים $D(x; -12)$

פונקציית המטרה היא הפונקציה המתארת את שטח המשולש ABD:

$$S = \frac{1}{2} \cdot BD \cdot AD, \text{ על פי הנתונים מקבלים: } BD = x + 3,$$

$$AD = -x^2 + 6x + 15 + 12 \Rightarrow AD = -x^2 + 6x + 27 \text{ מקבלים:}$$

$$S(x) = \frac{1}{2}(x+3)(-x^2 + 6x + 27) = \frac{1}{2}(-x^3 + 6x^2 + 27x - 3x^2 + 18x + 81) \Rightarrow$$

$$S(x) = \frac{1}{2}(-x^3 + 3x^2 + 45x + 81) \Rightarrow$$

$$S'(x) = \frac{1}{2}(-3x^2 + 6x + 45) = 0 \Rightarrow$$

$$-3x^2 + 6x + 45 = 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 15 = 0 \Rightarrow x = 5, x = -3$$

נתון: $-3 < x < 9$, לכן $x = 5$

x	-3	$< x <$	5	$< x <$	9
S'(x)		+	0	-	
S(x)		↗	max	↘	

מקבלים: שטח המשולש ABD מקסימלי כאשר $x = 5$

אפשר גם בעזרת הנגזרת השנייה:

$$S'(x) = \frac{1}{2}(-3x^2 + 6x + 45) \Rightarrow S''(x) = \frac{1}{2}(-6x + 6) \Rightarrow S''(5) = \frac{1}{2}(-30 + 6) < 0$$

עבור $x = 5$ מקבלים: **A(5;20)** כאשר שטח המשולש ABD מקסימלי.

ג. עבור $x = 5$ מקבלים: $AD = 32, BD = 8$

$$AB = \sqrt{(5+3)^2 + (20+12)^2} = \sqrt{1088} = 32.98$$

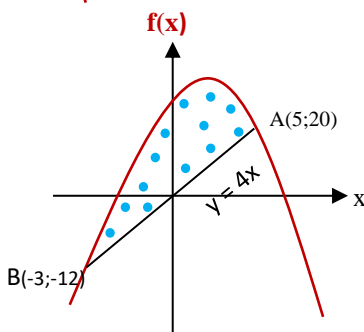
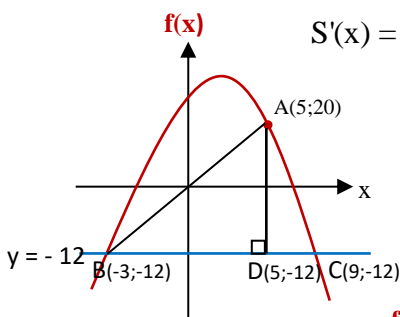
היקף המשולש ABD: **72.98**

ד. משוואת הישר AB:

$$m = \frac{20+12}{5+3} = \frac{32}{8} = 4 \Rightarrow y - 20 = 4(x - 5) \Rightarrow y = 4x$$

$$S = \int_{-3}^5 (-x^2 + 6x + 15 - 4x) dx = \int_{-3}^5 (-x^2 + 2x + 15) dx =$$

$$\left[-\frac{x^3}{3} + \frac{2x^2}{2} + 15x \right]_{-3}^5 = \frac{175}{3} - (-27) = 85\frac{1}{3}$$

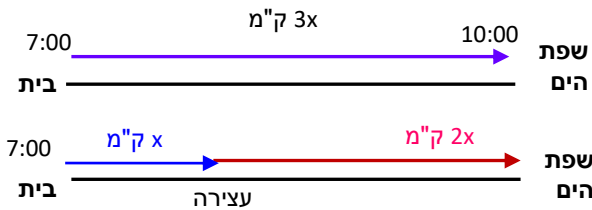

מבחן מתכונת מס' 2

פתרון שאלה מס' 1

א. נסמן ב- $3x$ את המרחק מביתו של דין

עד לשפת הים ונסמן ב- v את מהירות הרכיבה הרגילה שלו. נקבל:

דרך ק"מ	זמן שעות	מהירות קמ"ש	
$3x$	2.5	v	רגיל
x	$\frac{x}{v}$	v	יום מיוחד
0	0.25	0	
$2x$	$\frac{2x}{v-3}$	$v-3$	

מקבלים: $2.5v = 3x \Rightarrow v = 1.2x$ וגם $\frac{x}{v} + 0.25 + \frac{2x}{v-3} = 3 \frac{5}{60}$

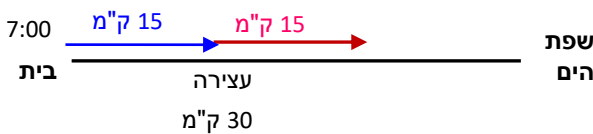
$$\Rightarrow \frac{x}{1.2x} + 0.25 + \frac{2x}{1.2x-3} = 3 \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{5}{6} + 0.25 + \frac{2x}{1.2x-3} = 3 \frac{1}{12} \Rightarrow \frac{2x}{1.2x-3} = 2$$

$$\Rightarrow 2x = 2.4x - 6 \Rightarrow 0.4x = 6 \Rightarrow x = 15 \Rightarrow 3x = 45 \Rightarrow$$

המרחק מביתו של דין עד לשפת הים הוא **45 ק"מ**.

ב. מהירות הרכיבה הרגילה של דין היא **18 קמ"ש** $v = 1.2x \Rightarrow v = 1.2 \cdot 15 = 18$

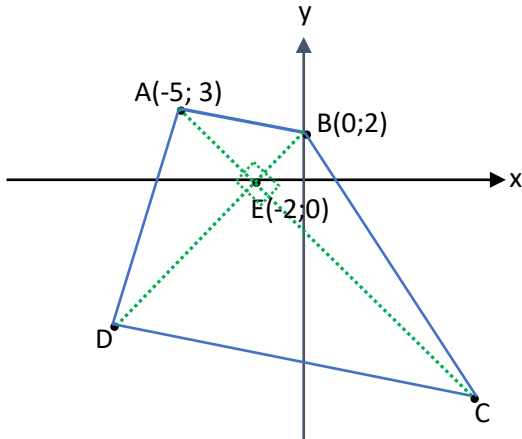
ג.

דרך ק"מ	זמן שעות	מהירות קמ"ש	
15	$\frac{15}{18} = \frac{5}{6}$	18	עד העצירה
	$\frac{1}{4}$		עצירה
15	1	15	אחרי העצירה

סה"כ הזמן בו הגיע דין למרחק 30 ק"מ מביתו הוא $\frac{5}{6} + \frac{1}{4} + 1 = \frac{25}{12} = 2 \frac{1}{12}$ כלומר,

כעבור שעתיים וחמש דקות, **בשעה 9:05**

פתרון שאלה מס' 2

א. (1) אלכסוני הטרפז מאונכים זה לזה, לכן מכפלת השיפועים היא -1 :

$$m_{AC} \cdot m_{BD} = -1$$

$$m_{AC} = m_{AE} = \frac{3-0}{-5+2} = -1 \Rightarrow m_{BD} = 1$$

הנקודה E נמצאת על האלכסון BD לכן משוואת הישר BD :

$$y - 0 = 1(x + 2) \Rightarrow y = x + 2$$

(2) הנקודה B נמצאת על ציר ה-y לכן $B(0;2)$

ב. נתון: $DE = 3BE$. נחשב את אורך הקטע BE :

$$BE = \sqrt{(0+2)^2 + (2-0)^2} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2} \quad \Leftarrow \quad DE = 3\sqrt{8} = 6\sqrt{2}$$

הנקודה D נמצאת על הישר BD שמשוואתו $y = x + 2$ לכן נוכל לסמן: $D(x; x+2)$

נחשב את אורך הקטע DE :

$$\Leftarrow \sqrt{2(x+2)^2} = 6\sqrt{2} \quad \Leftarrow \quad \sqrt{(x+2)^2 + (x+2-0)^2} = 6\sqrt{2}$$

$$2(x+2)^2 = 72 \Rightarrow (x+2)^2 = 36 \Rightarrow x+2 = \pm 6 \Rightarrow x = 4, x = -8$$

הנקודה D נמצאת ברביע השלישי, לכן, $x = -8$ ו- $y = -6$. מקבלים: $D(-8; -6)$

ג. (1) $AB \parallel CD$ לכן $m_{AB} = m_{DC} = \frac{3-2}{-5-0} = -\frac{1}{5}$

$$משוואת הישר DC: $y + 6 = -\frac{1}{5}(x + 8) \Rightarrow y = -\frac{1}{5}x - 7.6$$$

(2) נמצא את שיעורי הנקודה C, שהנה נקודת החיתוך של

הישרים DC ו-AC. $m_{AC} = -1$ משוואת הישר AC :

$$: AC: y = -x - 2 \quad \text{מציאת C: } y - 0 = -1(x + 2)$$

$$-\frac{1}{5}x - 7.6 = -x - 2 \Rightarrow 0.8x = 5.6 \Rightarrow$$

$$x = 7 \Rightarrow y = -7 - 2 = -9 \quad \text{קיבלנו: } C(7; -9)$$

(3) $\angle DEC = 90^\circ$, המשולש DEC הוא ישר-זווית לכן היתר DC

הוא קוטר המעגל ו-M, אמצע היתר, הוא מרכז המעגל.

אמצע הקוטר DC :

$$x_M = \frac{-8+7}{2} = -0.5, \quad y_M = \frac{-6-9}{2} = -7.5 \Rightarrow M(-0.5; -7.5)$$

$$R = \sqrt{(-8 + 0.5)^2 + (-6 + 7.5)^2} = \sqrt{58.5} \Rightarrow \text{אורך רדיוס המעגל: } R = \sqrt{58.5}$$

משוואת המעגל החוסם את המשולש DEC : $(x + 0.5)^2 + (y + 7.5)^2 = 58.5$

ד. האלכסון BD משיק למעגל שמרכזו $A(-5;3)$ הקטע AE ומאונך למשיק בנקודה E לכן AE הוא

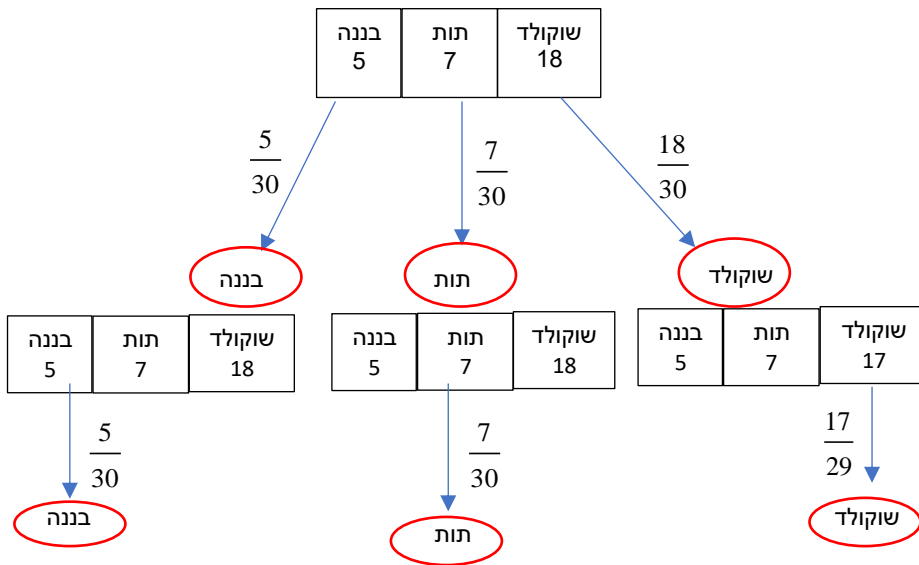
המרחק של המשיק ממרכז המעגל, כלומר, הוא שווה לרדיוס המעגל :

$$AE = \sqrt{(-5 + 2)^2 + (3 - 0)^2} = \sqrt{18} = r$$

$$(x + 5)^2 + (y - 3)^2 = 18$$

פתרון שאלה מס' 3

א. (1) ארגון הנתונים:

מקבלים: $\frac{18}{30} \cdot \frac{17}{29} + \frac{7}{30} \cdot \frac{7}{30} + \frac{5}{30} \cdot \frac{5}{30} = 0.434$

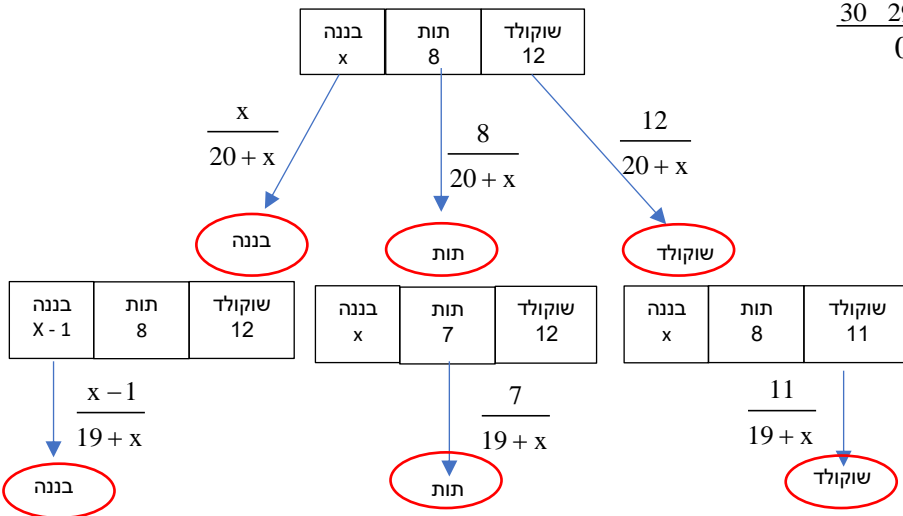
(2) הסתברות מותנית :

(שני חטיפים באותו טעם / שני חטיפים בטעם שוקולד או שני חטיפים בטעם בננה) P

$$\frac{18 \cdot 17 + 5 \cdot 5}{30 \cdot 29 + 30 \cdot 30} = 0.874$$

חישוב: 0.434

ב. (1) ארגון הנתונים:

$$\begin{aligned} \text{מקבלים: } & \frac{12}{20+x} \cdot \frac{11}{19+x} + \frac{8}{20+x} \cdot \frac{7}{19+x} + \frac{x}{20+x} \cdot \frac{x-1}{19+x} = \frac{26}{75} \\ \Rightarrow & \frac{188+x^2-x}{x^2+39x+380} = \frac{26}{75} \Rightarrow 75(x^2-x+188) = 26(x^2+39x+380) \Rightarrow \\ & \Rightarrow 75x^2 - 75x + 14100 = 26x^2 + 1014x + 9880 \Rightarrow \\ & .49x^2 - 1089x + 4220 = 0 \Rightarrow x = 5, x = 17 \frac{11}{49} \\ & . x \text{ מייצג מספר חטיפים, לכן הוא מספר טבעי ולכן } x = 5. \end{aligned}$$

(2) צריך לחשב הסתברות מותנית:

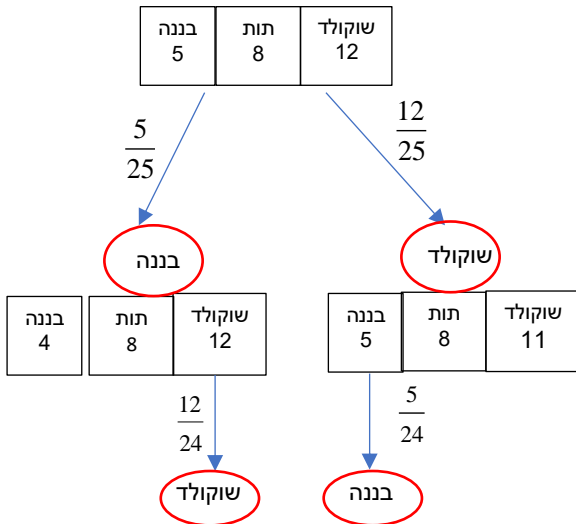
(שני חטיפים בטעמים שונים / חטיף שוקולד וחטיף בננה) P

חישוב: ההסתברות להוציא שני חטיפים בטעמים שונים היא המשלים של ההסתברות להוציא שני

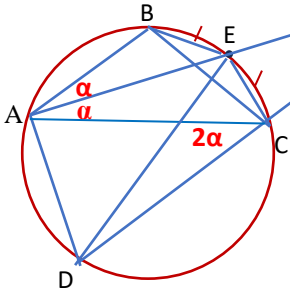
$$\text{חטיפים באותו טעם, כלומר } 1 - \frac{26}{75} = \frac{49}{75}$$

ההסתברות להוציא חטיף אחד בטעם שוקולד וחטיף אחד בטעם בננה היא:

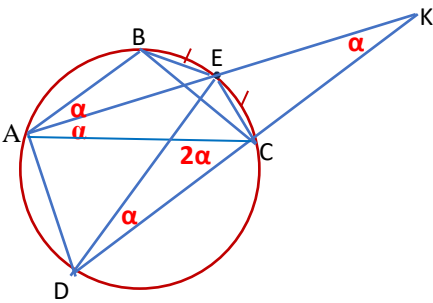
$$\frac{\frac{12}{25} \cdot \frac{5}{24} + \frac{5}{25} \cdot \frac{12}{24}}{\frac{49}{75}} = \frac{1}{49} = \frac{15}{49} \approx 0.306$$

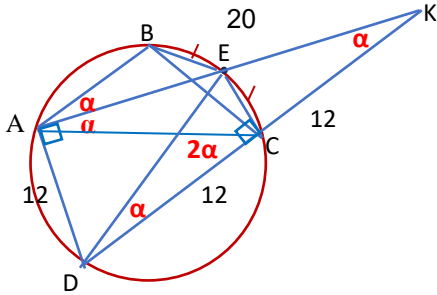
פתרון שאלה מס' 4

נימוק	טענה	
נתון	בסמך: $BE = EC$	א.
על קשתות שוות במעגל נשענות זוויות היקפיות שוות	$\Rightarrow \angle BAE = \angle EAC = \alpha$	(1)
חיבור זוויות	$\Rightarrow \angle BAC = 2\alpha$	
נתון	$AB \parallel CD$	
ישרים מקבילים יוצרים זוויות מתחלפות שוות	$\Rightarrow \angle BAC = \angle ACD = 2\alpha$	
משלימה את הזווית $\angle ACD$ לזווית שטוחה	$\Rightarrow \angle ACK = 180^\circ - 2\alpha$	
על פי סכום הזוויות במשולש ACK	$\Rightarrow \angle AKC = 180^\circ - (180^\circ - 2\alpha + \alpha) = \alpha$ $\Rightarrow \angle AKC = \alpha$	
זווית חיצונית למשולש ACK שווה לסכום שתי הזוויות הפנימיות שאינן צמודות לה	או: $\angle ACD = \angle EAC + \angle AKC$ $\Rightarrow \angle AKC = 2\alpha - \alpha = \alpha$	
זוויות היקפיות הנשענות על אותה קשת, שוות זו לזו	$\angle EDC = \angle EAC = \alpha$	(2)
כלל המעבר	$\Rightarrow \angle EDC = \angle EKC = \alpha$	
מול זוויות שוות במשולש נמצאות צלעות שוות	$\Rightarrow DE = KE$	
נתון	$DC = CK$	ב.
הקטע יוצא מקודקוד E וחוצה את הצלע DK	$\Rightarrow EC$ תיכון לצלע DK במשולש DEK	(1)
התיכון לבסיס במשולש שווה-שוקיים EDK הוא גם גובה לבסיס	$\Rightarrow EC \perp DK$	
ישרים מאונכים יוצרים זוויות ישרות	$\Rightarrow \angle ECD = \angle ECK = 90^\circ$	
מיתר עליו נשענת זווית היקפית ישרה הוא קוטר	$\Rightarrow ED$ קוטר במעגל	

זווית היקפית הנשענת על קוטר היא זווית ישרה	$\sphericalangle EAD = 90^\circ$	(2)
כלל המעבר	$\Rightarrow \sphericalangle KAD = \sphericalangle ECK = 90^\circ$	
זווית משותפת	$\sphericalangle K = \sphericalangle K$	
משפט דמיון ז.ז.	$\Rightarrow \Delta KCE \sim \Delta KAD$	
יחס צלעות מתאימות במשולשים דומים	$\Rightarrow \frac{KC}{KA} = \frac{CE}{AD} = \frac{KE}{KD}$	ג.
נתון	$DK = 24, KA = 20$ $\Rightarrow DC = CK = 12$	(1)
הצבה	$\Rightarrow \frac{12}{20} = \frac{KE}{24} \Rightarrow KE = 14.4$	
הוכח	$KE = DE$	(2)
DE קוטר במעגל	$\Rightarrow DE = 14.4$ $DE = 2R \Rightarrow R = 7.2$	

פתרון שאלה מס' 5

א. (1) רדיוס המעגל החוסם את המשולש EAB הוא 12.2077, לכן:

$$\frac{20}{\sin \sphericalangle EAB} = 2 \cdot 12.2077 \Rightarrow \sphericalangle EAB = 55^\circ$$

(2) $\sphericalangle DAB = 180^\circ - 55^\circ = 125^\circ$ (משלימה את הזווית)

$$\sphericalangle DAB = \sphericalangle DCB = 125^\circ \Leftarrow (180^\circ - \sphericalangle EAB)$$

(זוויות נגדיות במקבילית שוות זו לזו)

$$\sphericalangle ADC = \sphericalangle ABC = 55^\circ \Leftarrow$$

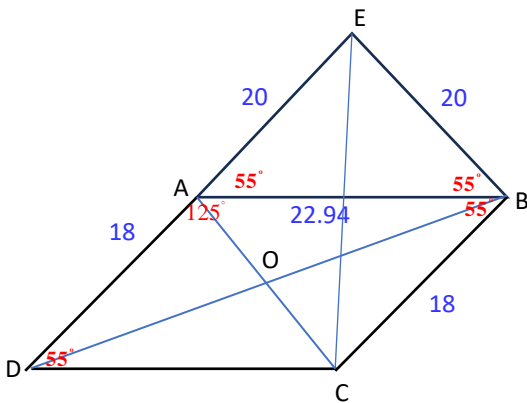
(סכום זוויות סמוכות במקבילית הוא 180°)

ב. (1) במשולש ABE:

$$AB = 22.94 \Leftarrow \frac{AB}{\sin 70^\circ} = 2 \cdot 12.2077 \Leftarrow \sphericalangle AEB = 180^\circ - 2 \cdot 55^\circ = 70^\circ$$

$$S_{ABCD} = 338.25 \Rightarrow 22.94 \cdot BC \cdot \sin 55^\circ = 338.25 \Rightarrow$$

$$BC = \frac{338.25}{22.94 \cdot \sin 55^\circ} \Rightarrow BC = 18$$

במשולש ABC :

$$AC^2 = 22.94^2 + 18^2 - 2 \cdot 22.94 \cdot 18 \cdot \cos 55^\circ \Rightarrow AC = 19.405$$

במשולש DAB :

$$DB^2 = 22.94^2 + 18^2 - 2 \cdot 22.94 \cdot 18 \cdot \cos 125^\circ \Rightarrow BD = 36.386$$

(2) במשולש BOC :

$$(אלכסוני המקבילית חוצים זה את זה) \quad OB = \frac{1}{2}DB = 18.193, \quad OC = \frac{1}{2}AC = 9.7025$$

$$\Rightarrow 18^2 = 18.193^2 + 9.7025^2 - 2 \cdot 18.193 \cdot 9.7025 \cdot \cos \sphericalangle BOC$$

$$\Rightarrow 353.035 \cdot \cos \sphericalangle BOC = 101.123 \Rightarrow \sphericalangle BOC = 73.35^\circ$$

פתרון שאלה מס' 6

א. נתון $f'(1) = 0$. לכן:

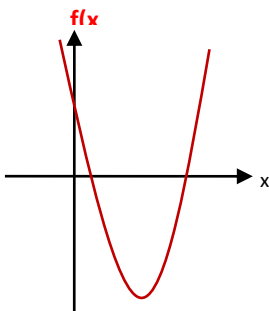
$$f(x) = (x+2)^4 - ax \Rightarrow f'(x) = 4(x+2)^3 - a \Rightarrow f'(1) = 4(3)^3 - a = 0 \Rightarrow a = 108$$

ב. (1) הפונקציה מוגדרת לכל x .

$$f(x) = (x+2)^4 - 108x \Rightarrow f'(x) = 4(x+2)^3 - 108 \quad (2)$$

$$f'(x) = 0 \Rightarrow 4(x+2)^3 = 108 \Rightarrow (x+2)^3 = 27 \Rightarrow x+2 = 3 \Rightarrow x = 1$$

x	$x < 1$	$x = 1$	$x > 1$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$	$\searrow$	min	$\nearrow$

הנקודה $(1; -27)$ היא נקודת מינימום של הפונקציה $\Rightarrow f(1) = (3)^4 - 108 = -27$

(4)

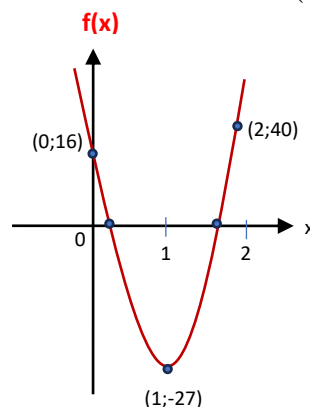
$$f(0) = (2)^4 = 16 \Rightarrow (0; 16) \quad (3)$$

$$f(2) = (4)^4 - 108 \cdot 2 = 40 \Rightarrow (2; 40) \quad (5)$$

הפונקציה חיובית בנקודה

שבה $x = 0$ ושלייתבנקודה שבה $x = 1$

לכן יש לה נקודת

חיתוך עם ציר ה- x בתחום $0 < x < 1$.

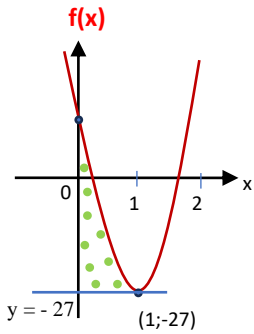
הפונקציה חיובית בנקודה

שבה $x = 2$ לכן נקודת החיתוך השנייה שלה עם ציר ה- x נמצאת בתחום $1 < x < 2$

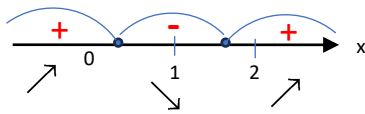
ג. חישוב השטח המנוקד בסרטוט:

$$S = \int_0^1 (f(x) + 27) dx = \int_0^1 ((x+2)^4 - 108x + 27) dx =$$

$$\left[\frac{(x+2)^5}{5} - \frac{108x^2}{2} + 27x \right]_0^1 = 21.6 - 6.4 = \mathbf{15.2}$$

ד. $g'(x) = f(x)$ לכן תחומי החיוביות והשליליות של $g'(x)$ נקבעים לפי תחומי החיוביות והשליליות

של הפונקציה $f(x)$. על פי תחומי החיוביות והשליליות של $f(x)$:

יש לפונקציה $g(x)$ נקודת מקסימום בתחום $0 < x < 1$

ונקודת מינימום בתחום $1 < x < 2$

פתרון שאלה מס' 7

א. (1) תחום ההגדרה: $5 - 2x \geq 0 \Leftrightarrow 2x \leq 5 \Leftrightarrow x \leq 2.5$

$$f(x) = 3x + 6\sqrt{5-2x} \Rightarrow f'(x) = 3 + 6 \cdot \frac{-2}{2\sqrt{5-2x}} = 3 + 6 \cdot \frac{-1}{\sqrt{5-2x}} \Rightarrow \quad (2)$$

$$f'(x) = 3 - \frac{6}{\sqrt{5-2x}} = 0 \Rightarrow 3 = \frac{6}{\sqrt{5-2x}} \Rightarrow 3\sqrt{5-2x} = 6 \Rightarrow \sqrt{5-2x} = 2$$

$$\Rightarrow 5 - 2x = 4 \Rightarrow 1 = 2x \Rightarrow x = \frac{1}{2} \Rightarrow y = 3 \cdot \frac{1}{2} + 6\sqrt{5 - 2 \cdot \frac{1}{2}} = 13.5$$

x	$x <$	0.5	$< x <$	2.5	$< x$
$f'(x)$	+	0	-		
$f(x)$	$\nearrow$	Max	$\searrow$	min	

$$f(2.5) = 3 \cdot 2.5 + 6\sqrt{5 - 2 \cdot 2.5} = 7.5$$

מקבלים: (0.5;13.5) נקודת מקסימום, (2.5;7.5) נקודת מינימום בקצה תחום ההגדרה

$$0 = 3x + 6\sqrt{5-2x} \Rightarrow -3x = 6\sqrt{5-2x} \Rightarrow (-3x)^2 = (6\sqrt{5-2x})^2 \quad (3)$$

$$\Rightarrow 9x^2 = 36(5-2x) \Rightarrow 9x^2 = 180 - 72x \Rightarrow 9x^2 + 72x - 180 = 0 \Rightarrow$$

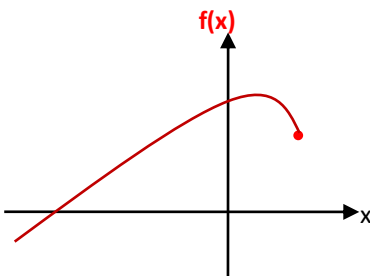
$$: 0 = 3x + 6\sqrt{5-2x} \text{ בדיקת הפתרונות במשוואה המקורית } x = 2, x = -10$$

$$0 = 3 \cdot 2 + 6\sqrt{5-2 \cdot 2} \Rightarrow 0 \neq 12 \Rightarrow x \text{ נפסל}$$

$$0 = 3 \cdot (-10) + 6\sqrt{5-2 \cdot (-10)} \Rightarrow 0 = -30 + 6 \cdot 5 \Rightarrow 0 = 0 \Rightarrow \text{פתרון } x = -10$$

(4)

מתקבלת הנקודה (-10;0)

ב. (1) על פי החקירה בסעיף הקודם:

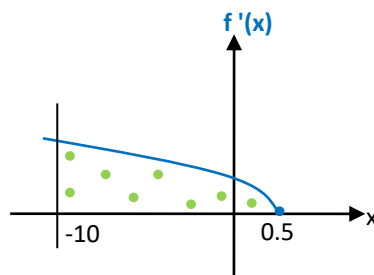
$$f'(x) > 0, \quad x < 0.5 \quad \text{ובתחום } f'(0.5) = 0$$

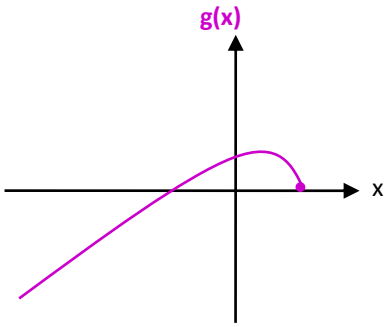
כלומר, הנגזרת חיובית בכל התחום $x < 0.5$

הגרף המתאים הוא גרף I.

(2) חישוב השטח המבוקש:

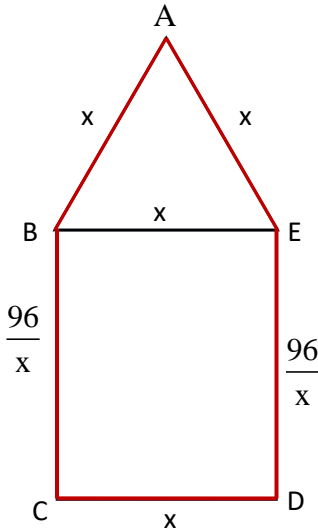
$$S = \int_{-10}^{0.5} f'(x) dx = [f(x)]_{-10}^{0.5} = f(0.5) - f(-10) = 13.5 - 0 = 13.5$$

ג. 1) הפונקציה $g(x) = f(x) - k$ היא הזזה אנכית של הפונקציה $f(x)$
 ב- k יחידות. אם גרף הפונקציה $g(x)$ משיק לציר ה- x , הרי שהנקודה
 בה הנגזרת שווה לאפס נמצאת על ציר ה- x . כלומר: נקודת הקיצון
 הפנימית היא $(0.5; 0)$. הזזה של 13.5 יחידות כלפי מטה. לכן: $k = 13.5$
 2) $g'(x) = f'(x)$, לכן מתקבל אותו שטח: $S = 13.5$

פתרון שאלה מס' 8

א. נסמן $BE = x$. משולש ABE שווה-צלעות לכן מקבלים
 $AB = AE = x$. הצלעות הנגדיות במלבן שוות לכן $CD = x$.

שטח המלבן הוא 96, לכן $BC \cdot x = 96 \Rightarrow BC = ED = \frac{96}{x}$

היקף המחומש ABCDE הוא: $P = AB + BC + CD + DE + AE$

לכן מתקבלת הפונקציה $P(x) = 3x + 2 \cdot \frac{96}{x} = 3x + \frac{192}{x}$

המוגדרת לכל $x > 0$. נמצא את נקודת המינימום של הפונקציה:

$$P'(x) = 3 - \frac{192}{x^2} = \frac{3x^2 - 192}{x^2} = 0 \Rightarrow 3x^2 = 192 \Rightarrow x^2 = 64 \Rightarrow x = 8$$

x	0	$< x < 8$	8	$< x$
$P'(x)$		-	0	+
$P(x)$		$\searrow$	min	$\nearrow$

היקף המחומש מינימלי עבור $x = 8$ לכן מקבלים: $BC = ED = \frac{96}{8} = 12$, $BE = CD = 8$

ב. ההיקף המינימלי של המחומש הוא $3 \cdot 8 + \frac{192}{8} = 48$, לכן, עבור כל x חיובי אחר מתקבל היקף גדול

יותר. מקבלים: היקף המחומש יכול להיות 50.

ג. היקף המלבן ABCD הוא $y = 2x + 2 \cdot \frac{96}{x} = 2x + \frac{192}{x}$ לכן

$$y' = 2 - \frac{192}{x^2} = \frac{2x^2 - 192}{x^2} = 0 \Rightarrow 2x^2 = 192 \Rightarrow x^2 = 96 \Rightarrow x = \sqrt{96}$$

x	0	$< x < \sqrt{96}$	$\sqrt{96}$	$< x$
y'		-	0	+
y		$\searrow$	min	$\nearrow$

מסקנה: היקף המלבן מינימלי עבור $x = \sqrt{96}$ ולא עבור $x = 8$.

ד. שטח המשולש שווה הצלעות ABE עבור $x = \sqrt{96}$ הוא $S_{\triangle ABE} = \frac{1}{2} \cdot 96 \cdot \sin 60^\circ = 24\sqrt{3}$